

Ing. Vladimír Šretr – daňový poradce

DAŇOVÁ INFORMACE **ke zdanění majetkového prospěchu u bezúročných výpůjček**

S účinností od 1.1.2015 byly provedeny některé změny zákona o daních z příjmů, které upravují osvobození některých bezúplatných příjmů od daně z příjmů právnických osob. Konkrétně se jedná o problematiku zdanění majetkového prospěchu vyplývajícího z bezúročných výpůjček poskytovaných právnickým osobám.

Podle nově zavedeného ustanovení § 19b odst. 1 písm. d) zákona o daních z příjmů ve znění platném od 1.1.2015 je od daně z příjmu právnických osob osvobozen bezúplatný příjem v podobě majetkového prospěchu

- u vydlužitele při bezúročné zápůjčce,
- u vypůjčitele při bezúročné výpůjčce,
- výprosníka při výprose,

pokud celkové příjmy z tohoto majetkového prospěchu od téže osoby nepřesáhnou ve zdaňovacím období částku 100 000,- Kč.

V současné době vyvstává otázka, jakým způsobem má být vypočten majetkový prospěch z hlediska posouzení, zda se bude jednat o příjem osvobozený od daně z příjmu nebo se bude jednat již o příjem zahrnovaný do základu daně z příjmu právnických osob.

Zákon o daních z příjmu tuto problematiku konkrétně neřeší a nejsou v současné době ani známá jiná stanoviska příslušných orgánů, např. Generálního finančního ředitelství, která by postup výpočtu majetkového prospěchu konkretizovala.

Je však možno předpokládat, že pracovníci správci daně budou při posuzování uvedené problematiky postupovat s přihlédnutím k ustanovení § 23 odst. 7 zákona 586/1992 Sb. o daních z příjmu, podle kterého by cena mezi spojenými osobami (např. při půjčce společníka obchodní společnosti do této obchodní společnosti) měla odpovídat ceně obvyklé, tj. ceně určené podle právních předpisů pro oceňování majetku. Tento postup je však jen velmi těžko realizovatelný při posuzování ceny obvyklé u úroků z výpůjček. Navíc toto citované ustanovení § 23 odst. 7 ZDP se týká cen mezi spojenými osobami a neřeší problematiku cen mezi nespojenými osobami, u nichž nemusí být cena (úrok z výpůjčky) stanovena na bázi ceny obvyklé.

V této souvislosti upozorňujeme, že bude povinností vydlužitele nebo vypůjčitele správně stanovit a správci daně prokázat úrokovou míru pro posouzení vzniklého majetkového prospěchu u bezúročných výpůjček. Správně a průkazně stanovená úroková míra může zcela zásadním způsobem ovlivnit daňové řešení uvedeného majetkového prospěchu.

Například při výše půjčky 1 100 000,- Kč může mít vliv na daňové řešení majetkového prospěchu i 0,1% úrokové sazby, neboť při úrokové sazbě 9 % by byl majetkový prospěch (99 000,- Kč) osvobozen od DPPO, ale při úrokové sazbě ve výši 9,1 % by byl majetkový prospěch (100 100,- Kč) již celý zahrnován do daňového základu u DPPO a nebyl by tedy od DPPO osvobozen.

Při překročení stanoveného limitu pro osvobození se tedy bude do základu DPPO zahrnovat vždy celá částka majetkového prospěchu a nikoliv pouze hodnota přesahující stanovený limit.

Vzhledem k tomu, že k uvedené změně daňového zákona nebyla vydána žádná přechodná ustanovení, bude se tato změna zákona o daních z příjmu týkat od roku 2015 všech dosud platných výpůjček bez ohledu na datum jejich vzniku.

Pro úplnost uvádíme, že stejná problematika daňového posuzování majetkového prospěchu vyplývajícího z bezúplatných výpůjček od jiných osob než od osob blízkých se bude týkat obecně i fyzických osob, pro které z hlediska osvobození od DPFO platí stejný limit 100 000,- Kč. Uvedená změna zákona je uvedena v ustanovení § 4a písm. m) ZDP.

Jako určitá možnost řešení problematiky bezúročných půjček u právnických osob především od společníků obchodních společností v návaznosti na optimalizaci daňové povinnosti z hlediska případného zdanění majetkového prospěchu z bezúročných výpůjček může přicházet v úvahu tzv. kapitalizaci výpůjčky formou příplatku (dříve příplatku mimo základní kapitál) dle ustanovení § 163 zákona 90/2012 Sb. o obchodních korporacích. Tímto postupem by došlo k transformaci bezúročných výpůjček na součást vlastního kapitálu obchodní společnosti, u kterého problematika majetkového prospěchu nenastává. Při případném vrácení příplatku společníkovi obchodní společnosti pak bude nutno postupovat podle zásad stanovených podle ustanovení § 166 citovaného zákona o obchodních korporacích.

Doporučujeme, aby problematice zdanění majetkového prospěchu u bezúročných výpůjček byla věnována patřičná pozornost již v současném období a bylo tak možno připravit řešení uvedené problematiky v dostatečném předstihu ještě před koncem roku 2015

Ing. Vladimír ŠRETR - daňový poradce

V Ústí nad Labem dne 27.7.2015